

FAQ digitale bijeenkomst 1 juli 2021

Beantwoorde vragen tijdens de digitale bijeenkomst.

Hoe gaat een ingenieursbureau om met de 'belangen' van de huidige aanwezige flora en fauna?

Onderdeel van het planproces is het opstellen van een Milieu Effect Rapportage. Daarin kijken we naar wat de uitgangssituatie is en welke alternatieve inrichtingsvormen kunnen we bedenken. Daar in wordt vergeleken welke doelen het project heeft en welke effecten het heeft op de huidige situatie en op de alternatieven onderling. OP die manier brengen we zo goed en transparant mogelijk in beeld wat de effecten zijn. Bij de huidige situatie denkt de een misschien aan natuur, de ander aan cultuurhistorie en weer iemand anders aan de effecten op zijn/haar eigendom. In het MER brengen we al die factoren in beeld.

Wordt een MER openbaar?

Zeker, een MER vormt onderdeel van de stukken die ter inzage komen te liggen.

Waarom is er een andere locatie voor de uitlaat gekozen?

De uitlaat zit op nummer 16 op de bijbehorende kaart. Dit is de plek waar de uitlaat altijd heeft gezeten. Daar ligt ook de onderleider naar de Oude Vaart.

De watergang 8-9 wordt minder: wat betekent dat voor de twee poelen aan de westkant met kamsalamanders (buiten de kades)?

In de basis worden poelen gevoed door ofwel grondwater ofwel regenwater ofwel een combinatie hier van en hebben ze geen aanvoer of afvoer van buiten. Dat moet ook niet, want wil je salamanders in je poel hebben, dan moet je er voor zorgen dat er geen vissen in je poel komen. Het is dus belangrijk om die poelen zo geïsoleerd mogelijk te houden. Dat houdt ook in dat ze niet afhankelijk zijn van een waterafvoer door een sloot bijvoorbeeld. De watergang bij 8 en 9 heeft geen invloed op die poelen.

Er wordt nu aangegeven dat er water wordt toegevoegd in het gebied bij punt 1. In eerdere gesprekken is aangegeven dat er geen water toegevoegd zou worden aan het gebied. Waarom nu wel?

Wat hier wordt bedoeld is dat in de zomer hier water wordt ingelaten vanuit de Broeken om de waterstand in de Zween op peil te houden. Als we dat niet doen, zakt het waterpeil omlaag en verdroogt het gebied.

Er wordt gesproken van vertraagde afvoer van water. Wat heeft dat voor gevolgen voor de percelen ten noorden van punt 1?

Eigenlijk verandert daar niks. Er komt een inlaatwerk bij de afvoer op punt 1. Dat inlaatwerk kan ingesteld worden om Ootmaanlanden te voorzien van water in de zomer wanneer dat nodig is. Als er voldoende gebiedseigen water is in het gebied, hoeven we niks aan te voeren en dan blijft de huidige afvoer zoals hij nu is, alleen gaat het dan niet via de Zween maar via een nieuw te graven watergang langs de rijksweg naar de onderleider onder de Drentse hoofdvaart door.

Zijn de percelen aangrenzend aan de boerenvaart nog via de zandweg te bereiken?

Dat is nog onderdeel van het ontwerp. We zijn er nog niet over uit welke dammen blijven en welke weg zouden kunnen. Hierover wordt ook contact opgenomen met betreffende eigenaren. Wel is het zo dat het de voorkeur heeft om zo min mogelijk dammen in de herstelde vaart te leggen. Dit omdat het beter te onderhouden is, het natuurlijker is en het meer overeen komt met het beeld van het oude boervaartje.

Kan terugkeer van de kamsalamander ook een negatieve invloed hebben op de omgeving? Is hier onderzoek naar gedaan?

De kamslamander is een strikt beschermde soort, met dezelfde status als bijvoorbeeld poelkikker. Zijn aanwezigheid zal waarschijnlijk beperkt blijven tot het plangebied zelf maar de soort kan natuurlijk ook in een vijver bij een woning terechtkomen. Dat kan een punt worden bij het eventueel willen dempen van zo'n vijver. Maar die kans is er nu ook al, aangezien kamsalamander nu ook al in de omgeving voorkomt.

Koningsschut: blijft het openbare schouw/landbouwpad van De Stouwe naar de Koeweiden gehandhaafd?

Ja, dat blijft gehandhaafd. Je mag wandelen op openbare schouwpaden, zolang we niet baggeren of gemaaid hebben. Hebben we dat wel gedaan, dan mag je er nog steeds overheen, maar dan loopt u een kans op vieze schoenen en kleren.

Blijft het fietspad aan de westzijde van het Holtingerveld in stand?

Ja, bestaande fietspaden blijven gehandhaafd.

Welke cultuurhistorische waarden zijn in het ontwerp van koningsschut meegenomen?

In Ootmaanlanden is cultuurhistorie een wat prominenter onderwerp. Voor Koningsschut gaat het meer bijvoorbeeld de aardkundige waarden, hoe de bodem is opgebouwd en bijvoorbeeld oude meanderstructuren en reliëf. We gaan niet op zoek naar de exacte locatie van de oude meanders van de Oude Vaart (dit blijkt in de praktijk ook vaak slecht haalbaar en die meanders liepen ook telkens anders), maar door weer een meander aan te leggen krijgen we wel weer een soortgelijk beeld terug. Verder hebben we rekening gehouden met de houtwal die bij punt 1 en 2 zit. Deze blijft ook gehandhaafd in het ontwerp. Het Holtesvaartje blijft onaangeroerd. (Jens de Goede afstudeeroz). Verder wordt aangeraden voor mensen die benieuwd zijn naar de waarden in de beide gebieden de rapporten te checken die zijn gemaakt op basis van archeologisch, aardkundig, cultuur historisch en landschappelijk onderzoek. Deze komen ook ter inzage te liggen als onderdeel van het MER en het voorontwerp bestemmingsplan.

Hoeveel m3 water kan er maximaal geborgen worden in de extreme situatie in beide gebieden samen. En wat is het directe effect van de inzet van de berging in Meppel uitgedrukt in centimeters?

In totaal wordt in deze gebieden 400.000 m3 geborgen. Samen met diverse andere bergingsgebieden rondom Meppel daalt de waterstand met 10-15 centimeter tijdens extreme hoeveelheden neerslag.

Ootmaanlanden; wordt schoon regenwater van uit het westen ook benut?

Hiermee wordt water uit het tussengebied bedoeld. Dat wordt niet benut. Dit heeft ermee te maken dat er geen open verbinding onder de kade aanwezig mag zijn.

Kunt u iets zeggen over het opschuiven van de Ootmaandijk?

Eigenlijk hebben we het hier over het herstel van het Uffelter Boervaartje langs het plangebied en hoe kunnen we dat samen met de geplande kade goed vormgeven. Het Uffelter Boervaartje heeft een belangrijke functie voor de afvoer van water vanuit het tussengebied/Uffelterveen. Het krijgt een lager peil dan wat in de toekomst in de Ootmaanlanden zal komen. Het heeft dus ook een belangrijke functie in het tegengaan van grondwaterstandveranderingen in de omgeving van de Ootmaanlanden. Dat tracé van het UBV is op plekken nog te zien in het landschap en daar willen we zo veel mogelijk gebruik van maken. Tegelijkertijd willen we zoveel mogelijk op het terrein van de gemeente blijven, willen we zo min mogelijk komen aan de bestaande bomen en groenstructuren en heeft de watergang ook bepaalde afmetingen nodig om goed te kunnen afvoeren. Dit alles samen zorgt er voor dat we keuzes moeten maken om alles te laten passen in de beperkte ruimte. Zo is de gemeente akkoord met een plaatselijke verschuiving van de zandweg en geeft Natuurmonumenten plaatselijk een stukje eigendom op om het mogelijk te maken.

Hoe wordt de Zween in de toekomst beheerd en door wie?

De Zween zal in eigendom komen van Natuurmonumenten. Het grootste deel van het gebied zal maaibeheer worden en daar wordt de Zween dan ook in meegenomen. Een klein deel van het gebied zal begraaasd kunnen worden. Af en toe zal de Zween ook gebaggerd worden, maar dat is een uitzondering, het wordt een natuurlijke beekloop.

Wat wordt er gedaan voor recreatie?

Voor Ootmaanlanden zal in het zuidelijk deel een wandelpad worden gerealiseerd. Voor Koningsschut worden geen extra routes aangelegd. Wel willen we zowel in Ootmaanlanden als Koningsschut zorgen voor respectievelijk 2 en 1 informatiepanelen.

Is er onderzoek gedaan naar de gevolgen van het veranderen van de grondwaterstand op het gebied van ziekten en plagen? Bijvoorbeeld naar de leverbotslak, die leverbot kan overdragen?

Ja, er is een notitie opgesteld over zogenaamde "overlastdieren". Hier wordt de leverbotslak/leverbot ook onder gerekend. Juist in de natte periodes is het gebied niet meer geschikt voor vee/huisdieren. Als er al vee/huisdieren komen, dan zal dit in de drogere periodes zijn. We verwachten dan ook geen effecten vanuit de lijn vee/huisdieren. Effecten op wild zijn niet onderzocht, maar we schatten in dat het wild een grote range heeft waar het kan verblijven. We verwachten dan ook niet dat het op populatieniveau invloed zal hebben.

Uit het filmpje blijkt dat er vochtige hooilanden gecreëerd worden. Het winnen van hooi in de combinatie met vocht gaat niet samen. Praktisch gezien zal het er op uit draaien dat het gebied één keer per jaar gemaaid wordt en het maaisel afgevoerd, is dat duurzaam?

Van oorsprong zijn de Ootmaanlanden veel natter geweest dan te zien is in de huidige situatie. Verhoging van het waterpeil tot een niveau waarbij geen schade optreedt voor de omwonenden doet dan ook meer recht aan de historische context dan de situatie nu. Hooilandbeheer is een eeuwenoude beheervorm van beekdalflanken. De eerste resultaten van het hydrologisch onderzoek laten zien dat er potentie is voor herstel van vochtig hooiland. Het hydrologisch onderzoek wordt gepubliceerd als bijlage bij het ontwerp bestemmingsplan. De graslanden worden 1 à 2 keer per jaar gemaaid en het gewas wordt afgevoerd. Dit gebeurt door een lokale aannemer die Erbo-gecertificeerd is en met een schonere vorm van diesel werkt. Het maaisel komt terug in de kringloop en wordt afgezet bij biologische boeren in de omgeving. Er is een grote vraag naar maaisel van dit soort graslanden.

Op dit moment wordt er nergens in de plannen meegenomen welke effecten de natuurontwikkelingen in de toekomst gaan hebben op de omgeving en omliggende bedrijven in relatie tot stikstof. Kunnen deze straks met beperkingen te maken krijgen, omdat er een nieuw gevoelig gebied gecreëerd wordt? Daarnaast wordt de stikstofdepositie van het verkeer op de N371 op het nieuwe natuurgebied volledig onbelicht. Zijn de geschetste natuurdoelen überhaupt wel te realiseren naast deze drukke weg?

Op dit moment bevinden zich geen verzuringsgevoelige habitattypen in Ootmaanlanden en Koningsschut. We verwachten niet op korte of middenlange termijn (zeker 20 jaar) dat hier zich vegetaties gaan ontwikkelen die stikstofgevoelig zijn en die dus consequenties kunnen hebben voor de stikstofontwikkelingsruimte die er is. We hebben ook onderzoek gedaan naar de bodemchemie en daaruit blijkt dat zich op de korte termijn zeker geen stikstofgevoelige soorten kunnen ontwikkelen. Mocht dat wel het geval zijn, dan zijn die ontstaan ondanks te stikstof die er in het gebied neerslaat. We verwachten op dat punt dan ook geen problemen.

Heeft de gemeente Meppel al niet zelf maatregelen genomen tegen wateroverlast? M.a.w.: is de waterberging nog wel nodig?

Gemeente Meppel heeft in 2011 gronden beschikbaar gesteld voor de inrichting van de berging in de Wold Aa. Dit bergingsgebied Engelgaarde heeft een capaciteit van 350.000 m3 en daarmee vergelijkbaar met Ootmaanlanden-Koningsschut. Engelgaarde bestaat uit 2 onderdelen. Het 2e deel is een gestuurde berging in landbouwgronden langs de Wold Aa - dit 2e deel is 300.000 m3 in capaciteit. Verder kent Meppel nog een 2-tal beringsgebieden rondom het natuurlijke Reestdal bovenstrooms Meppel (omgeving ziekenhuis) met een capaciteit van circa 200,000 m3. Voormalig waterschap Reest en Wieden heeft in de periode 2006-2015 diverse bergingen aangelegd om hier in extreem natte situaties water tijdelijk "te kunnen parkeren". Deze bergingsgebieden worden ingezet om Meppel en omgeving te beschermen tegen hoog water. Voorbeelden van dit soort bergingen zijn: Panjerd-Veeningen, Traandijk, Reestdal, Dwingelderveld-Anserveld en Pesserma. Hierin wordt, in geval van nood, in 1 of 2 dagen tijd een volume van totaal 6 miljoen m3 water gelaten. Dit water wordt ongeveer 10 dagen vastgehouden en geleidelijk weer afgevoerd. Al deze bergingen samen verlagen de waterstand bij Meppel en omgeving met 10 tot 15 cm. Meppel heeft hiermee voldoende waterberging voor het HUIDIGE klimaat. Komende jaren wordt met onderzoek gekeken of extra bergingen noodzakelijk zijn.

De Ootmaanlanden wordt veel gebruikt door fauna zoals reeën (eten en legplaats kalfjes), vossen, hazen en andere dieren die geen natte voeten kunnen hebben. Het gebied voor dergelijke dieren wordt dus kleiner door het veel natter maken van het gebied. Wat is de compensatie voor deze dieren?

Binnen het gebied ontstaat een verschuiving van soorten. Vossen en konijnen kunnen in het gebied straks minder holen maken, maar doen dat nu ook niet of zelden. De plekken die geschikt blijven zijn vooral de randen, het is niet zo dat het hele gebied een heel stuk natter wordt. Aan de randen kunnen de genoemde soorten nog prima uit de voeten. Er zal wel meer dekking voor deze grotere fauna ontstaan en meer voedsel. We verwachten gemiddeld genomen dat het voor deze dieren ongeveer gelijk blijft.

Kunt u iets meer vertellen over de vispassage bij Koningsschut en voor welke vissoorten dit een positief effect gaat hebben? Is dit o.a. onderdeel van programma van verbeteren palingstand, doorgang glasaal?

De vispassage is niet ontworpen voor een bepaalde vissoort. Het is ontworpen om te functioneren voor de soorten die algemeen voorkomen. De vispassage werkt zowel in de zomer als in de winter. Alleen in tijden van berging zal dit tijdelijk geblokkeerd worden. De ruimte tussen de trap treden is groot genoeg om de vissen de mogelijkheid te geven te schuilen en te wachten tot het bergen van water weer klaar is.

Wanneer begint de bewonersgroep te functioneren?

De bewonersgroep is samengesteld en we zullen z.s.m. een overleg met hen inplannen. Daarna maken wij de groep bekend via de nieuwsbrief.

Door het vernatten van de Ootmaanlanden zal de cultuurhistorische waarde van het gebied verloren gaan. Het huidige beheer, met de inzet van begrazing door middel van (zoog)koeien, doet recht aan de ontstaansgeschiedenis van de Ootmaanlanden in tegenstelling tot de nieuwe plannen. Wat zijn de consequenties als het gebied niet meer geschikt is voor begrazing?

Langs de Zween wordt het inderdaad te nat voor begrazing. Het gebied waar nu de zoogkoeien lopen blijft grotendeels hetzelfde beheer, dus door zoogkoeien met zomerbegrazing. Effecten op cultuurhistorische waarden worden meegenomen in het MER.

Zijn er nog cultuurhistorische waarden aanwezig van WOII (Frieslandriegel?) die mogelijk aangetast kunnen worden?

WO II is ook meegenomen in de onderzoeken over archeologie, cultuurhistorie etc. Deze resultaten zijn ook terug te vinden bij MER en voorontwerp bestemmingsplan

Waarom is er uit de gemeente geen reactie gekomen op de ingediende zienswijzen?

De normale procedure is dat mensen bij indienen van een zienswijze sowieso een ontvangstbevestiging. Er volgt daarna altijd nog een brief met een reactie wat er met de zienswijze is gedaan. Hier kan wel flink wat tijd tussen zitten, omdat verwerking en afstemming tijd kosten. Het klinkt alsof er hier wat fout is gegaan. Er wordt bij de gemeente nagegaan hoe dit zit.

Waar gaat het wandelpad dan precies komen?

Het wandelpad is gepland in het zuiden van de Ootmaanlanden, op de kaart vanaf ongeveer punt 15, naar punt 9 en dan naar het noordwesten.

Komt er ook een wandelpad in gebied Koningsschut? Langs de vispassage?

Nee, er komt geen wandelpad in Koningsschut.

Als er leverbot in het gebied komt, is het niet meer geschikt voor begrazing, wat zijn de gevolgen?

Mocht er leverbot in het gebied komen, dan zal dit het vochtige deel zijn. Het zuidwestelijk deel van de Ootmaanlanden blijft drooggenoeg voor begrazing en vanwege de droogte zal hier dan ook geen gevaar zijn voor de leverbot.

Kun je iets zeggen over de overlast in 2022 voor omwonenden? En kunnen we werkzaamheden overlast geven voor de omliggende recreatie bedrijven?

We zullen zo veel mogelijk binnen het gebied werken. Wat de één als overlast ervaart, is misschien iets dat een ander niet opmerkt, dus dat is heel persoonlijk. Het is niet uit te sluiten dat bewoners hier wat van gaan merken in bepaalde periodes, maar vanzelfsprekend zullen wij ons best doen overlast tot een minimum te beperken.

Is de uitvraag aan de aannemers een openbare procedure?

Dit hangt af van de verwachte aanneemsom en zullen wij overleggen met onze aanbestedingsadviseur. Er wordt altijd gewerkt via de procedures die wij als overheid moeten volgen.

Kan de terugkomst van de kamsalamander invloed hebben op de ontwikkeling van omliggende bedrijven?

De kamsalamander en zijn leefgebied zijn niet stikstofgevoelig. Qua stikstof levert de aanwezigheid van de kamsalamander dus geen problemen op. Het beest is zelfs gebaat bij een wat mesotroof milieu (niet te voedselarm) en het is ook echt een cultuurvolger. Hij voelt zich dan ook thuis in een landschap met wat (drink)poelen.

Wordt er ook gekeken naar de stikstofdepositie van de N371 op het gebied en of het überhaupt mogelijk is om een natuurgebied naast deze drukke weg te creëren?

De N371 maakt deel uit van de totale invloed van stikstof maar wordt niet apart onder de loep genomen.